

175000 - Оиди беҳтарин китоб дар мавзӯи қиссаҳои паёмбарон мепурсад

савол

Ман ба номи китоби мӯътабар ва солим аз ҳаргуна тағиирот дар мавзӯи қиссаҳои тамоми паёмбарон эҳтиёҷ дорам. Ташаккур.

Чавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Дар китоби Аллоҳ таъоло (Қуръони Карим) ростарину зеботарин ва боэътиимодтарин қиссаҳо оварда шудааст, ки он сухани Аллоҳ таъоло буда, дунёро бо ибратҳову ҳикматҳояш равshan кардааст. Қироати қиссаҳои расулону паёмбарон аз оятҳои Қуръони Маҷид, бузургтарин чизест, ки мусалмон фоидаву хайри бузургеро ба даст меорад. Илова бар он, хонандай он аҷри азимеро барои тадаббури китоби Аллоҳ таъоло ноил мегардад. Аз ин рӯ, туро насиҳат мекунем, ки ба ин дарвозаи хайр ворид шав, зоро ҳеч гоҳ ягон китобе мусалмонро аз китоби Аллоҳ таъоло бениёз карда наметавонад.

Аммо дар бобати китобҳои таълифкардаи олимон дар мавзӯи “Қиссаҳои паёмбарон” аз нигоҳи мо беҳтарини он, маҷмӯаи зерин аст:

Аввал: “Қисасу-л-анбиё”-и Ҳофиз Ибни Касир (раҳмати Аллоҳ бар ў бод) (соли вафот 774 ҳичрӣ). Шояд ин китоб беҳтарин китоби гузаштагон дар ин мавзӯъ бошад. Ин китоб оятҳои тааллуқдошта ба қиссаи ҳар як паёмбарро дар якҷо ҷамъ намуда, онҳоро бо ҳам аз рӯи тафсирҳо ва аҳодису осори алоқаманд рабт менамояд. Аз ин рӯ, ин китоб, аз китобҳои энсиклопедии шомил ва ботартиб дар зикри ахбори паёмбарон ба ҳисоб меравад. Китоби мазкур инчунин ҳабарҳои событнашуда ва исроилиётро низ каме бештар нақл менамояд, вале дар аксари ҳолатҳо ба ин чиз огоҳ менамояд ва онро танҳо бо мақсади мутолиаву муқоиса нақл мекунад. Аз ин рӯ, туро ба

хондану мутолиа намудани ин китоб тавсия медиҳем. Агар касе хоҳад, ки беҳтарин таҳқиқи китоби мазкурро мутолиа намояд, бояд ба китоби “Ал-Бидоя ва-н-ниҳая” муроциат кунад, ки аз ҷониби нашрияи “Дору Ҳичр”, зери роҳбариву роҳнамоии доктор Абдуллоҳ ибни Абдулмуҳсин Туркӣ ба чоп расидааст. Ва китоби “Қисасу-ланбиё” аз ҷузъи аввали китоби “Ал-Бидоя ва-н-ниҳоя” гирифта шудааст.

Дувум: “Ал-Аҳодису-с-саҳиҳа мин аҳбор ва қисаси-л-анбиё”. Иброҳим Муҳаммад ал-Алӣ ин китобро таълиф карда, ҳадисҳояшро таҳриҷ намудааст. Нашрияҳои “Дору-л-қалам” дар Димашқ ва “Ад-Дору-ш-шомия” дар Бейрут ба чоп расонидаанд. Китоб аз 276 саҳифа иборат буда, дар мавзӯи худ хело фоиданок мебошад. Китоби мазкур ҳадисҳое, ки қиссаҳои расулону паёмбаронро нақл мекунанд, ҷамъ намуда, онҳоро ба тартиб медарорад ва барои комил гаштани ин қиссаҳо баъзе таълиқотеро ворид менамояд, ки ин аз ҳосиятҳои ин китоб ба ҳисоб меравад. Муаллиф (раҳмати Аллоҳ бар ў бод) барои ҷудо намудани аҳодису осори саҳеху ҳасан аз ривоятҳои бофтаву дурӯғин кӯшиши зиёде ба ҳарҷ додааст. Шояд он беҳтарин ва фоиданоктарин китоби муосир дар ин мавзӯъ бошад.

Саввум: “Қисасу-л-анбиё”-и аллома Абдурраҳмони Саъдӣ (соли вафот 1376 ҳичрӣ). Ин китобчай қӯчаку муҳтасарест, ки аз китоби дигари ин муаллиф бо номи “Тайсиру-л-латифи-л-маннон фӣ ҳулосати тафсири-л-Қуръон” гирифта шудааст. Дар он қиссаҳои паёмбаронро чигунае, ки дар Қуръони Карим омадааст, бо ихтисор зикр намуда ва дар охири ҳар як қисса, фоидаҳои онро ҳулосагирий карда, онро зикр менамояд.

Аллоҳ донотар аст.